

การประเมินหลักสูตรระดับประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านปรางหมู่
(ศรีวิทย์ศึกษา) อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง โดยใช้รูปแบบการ
ประเมิน CIPPIEST Model

USING OF CIPPIEST MODEL FOR PRATHOMSUKSA CURRICULUM
EVALUATION OF BANPRANGMOO (SRIWIT SUKSA) SCHOOL
MUEANG DISTRICT PHATTHALUNG PROVINCE

¹อมรเทพ บุญกลาง และ ²ประภาศ ปานเจียง

¹Amornatap Bunklang and ²Prapas Panjiang

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, ประเทศไทย

Hatyai University, Thailand

amorntap.bun030@hu.ac.th

Received: July 02, 2023; Revised: July 25, 2023; Accepted: August 10, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินหลักสูตรระดับประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านปรางหมู่ (ศรีวิทย์ศึกษา) อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model คือ ด้านบริบท (Context: C) ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs: I) ด้านกระบวนการ (Process: P) ด้านผลผลิต (Products: P) ด้านผลกระทบ (Impact: I) ด้านประสิทธิผล (Effectiveness: E) ด้านความยั่งยืน (Sustainability: S) และด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability: T) พื้นที่วิจัยคือ โรงเรียนบ้านปรางหมู่(ศรีวิทย์ศึกษา) กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน กรรมการสถานศึกษา 10 คน ครู 10 คน ครูผู้สอนศิษย์เก่า 5 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 93 คน ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 77 คน ศิษย์เก่า 5 คน รวมทั้งหมด 201 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งแบ่งตามผู้ประเมิน ได้หาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คนได้ตรวจสอบ หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยการนำไปทดลองใช้ 30 ชุด แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.91 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผล

¹ นักศึกษา, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

การวิเคราะห์ด้านบริบท (Context: C) มีความเหมาะสมระดับมาก โครงสร้างของหลักสูตร และ เนื้อหาตรงตามจุดมุ่งหมาย 2) ผลการวิเคราะห์ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs: I) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก อุปกรณ์ อาคารสถานที่ เอื้อต่อการเรียนการสอน 3) ผลการวิเคราะห์ด้าน กระบวนการ (Process: P) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก เช่น การจัดการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร 4) ผลการวิเคราะห์ด้านผลผลิต (Products: P) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก เช่น ผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงตามจุดมุ่งหมาย 5) ผลการวิเคราะห์ด้านผลกระทบ (Impact: I) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก เช่น ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนภายหลังการจบการศึกษา 6) ผลการวิเคราะห์ด้านประสิทธิผล (Effectiveness: E) ในภาพรวมอยู่มีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ ความมั่นใจในองค์ความรู้ที่มี 7) ผลการวิเคราะห์ด้านความยั่งยืน (Sustainability: S) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ ความรู้ของผู้เรียนไปใช้ในการเรียนต่อ 8) ผลการวิเคราะห์ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability: T) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ ผู้เรียนถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่น

คำสำคัญ : . CIPPIEST Model

Abstract

The purpose of this research is using of CIPPIEST model for prathomsuksa curriculum evaluation of Banprangmoo (Sriwit Suksa) school Mueang district Phatthalung province. The CIPPIEST model is Context, Inputs, Process, Products, Impact, Effectiveness, Sustainability and Transportability. The located at Banprangmoo (Sriwit Suksa) school. The sample group includes 1 school director, 10 school committees, 10 teachers, 10 teachers who teach alumni, 93 students in Prathomsuksa 1-6, 77 parents, 5 alumni. The total is 201. By having 3 experts check the validity of the instrument. The reliability of the instrument is testing 30 instrument and then calculate the alpha coefficient. The confidence level is 0.91, which is very good. The statistics used to analyze the data are percentages and Standard Deviation. The research results showed that 1) The analysis results of context evaluation were at a high level, The structure of the curriculum and content meet the objectives. 2) The analysis results of inputs evaluation were at a high level, Equipment, buildings conducive to teaching 3) The analysis results of process evaluation were at a high level, teaching and learning management, curriculum management 4) The analysis results of products evaluation were at a high level, the learner meets the objectives of the curriculum. 5) The analysis results of the impact evaluation were at a high level, the effect on the learners after graduating. 6) The analysis results of effectiveness evaluation were at a high level, the confidence of knowledge. 7) The analysis results of sustainability evaluation were at a high level, the knowledge and ability of learners in applying the knowledge gained from their studies. 8.

The analysis results of transportability evaluation were at a high level, the effect on learners in expanding knowledge to others.

Keywords : CIPPIEST Model

บทนำ

รูปแบบการประเมินหลักสูตรเป็นกรอบ แนวคิด คำโครง หรือโครงร่างในการประเมิน เปรียบเสมือนทฤษฎีหรือแบบแผนที่เป็นระบบ แสดงให้เห็นภาพรวมทั้งหมดเกี่ยวกับการประเมิน รูปแบบการประเมิน หลักสูตร CIPPIEST เป็นรูปแบบการประเมิน ที่เน้นการตัดสินใจตามแนวคิด ของ แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) ที่มีชื่อว่า CIPP model ประกอบด้วย ด้านบริบท (Context Evaluation: C) ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs Evaluation: I) ด้าน กระบวนการ (Process Evaluation: P) ด้านผลผลิต (Products Evaluation: P) และต่อมา มีการ ขยายผล โดยเพิ่มเติม IEST เข้ามา (Stufflebeam, 2008; Stufflebeam & Coryn, 2014; Stufflebeam & Shinkfield, 2007) จึงเป็น CIPPIEST model ประกอบด้วย ด้านบริบท (Context Evaluation: C) ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs Evaluation: I) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation: P) ด้านผลผลิต (Products evaluation: P) ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation: I) ด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation: E) ด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation: S) และด้านการถ่ายโยงความรู้ (Transportability Evaluation: T) (ทีปทัศน์ ชินตาปัญญากุล 2560)

โรงเรียนบ้านปรางหมู่ (ศรีวิทย์ศึกษา) เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา มีการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้น อนุบาล 2 อนุบาล 3 และประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 – 6 ดำเนินการสอนโดยใช้ หลักสูตรสถานศึกษา 8 กลุ่มสาระ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนบ้านปราง หมู่ (ศรีวิทย์ศึกษา) อำเภอมะนัง จังหวัดพัทลุง สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุงเขต 1 เป็นโรงเรียนประจำตำบล และก่อตั้งมานานเป็น 100 กว่าปี ซึ่งหลักสูตรสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษาปีที่1-6 ไม่เคยผ่านการประเมินหลักสูตรโดยใช้ รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model ผู้ทำวิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะทำการประเมินหลักสูตรระดับประถมศึกษาของโรงเรียน บ้านปรางหมู่ (ศรีวิทย์ศึกษา) เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มี คุณภาพ ให้ได้มาตรฐาน และให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อผลิตนักเรียนให้มีคุณภาพและเป็นการส่งเสริม การพัฒนาประเทศและการศึกษาต่อไปในอนาคต จึงได้จัดทำวิจัยการประเมินหลักสูตรระดับ ประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านปรางหมู่ (ศรีวิทย์ศึกษา) อำเภอมะนัง จังหวัดพัทลุง โดยใช้รูปแบบ การประเมิน CIPPIEST Model ขึ้นมา

ดังนั้น จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาจากหนังสือและจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้เลือก CIPPIEST Model ผู้วิจัยคิดว่าเป็นรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ครอบคลุมในทุกๆ ด้าน เหมาะสมที่สุดสำหรับการประเมินหลักสูตรของโรงเรียนบ้านปรางหมู่ (ศรีวิทย์ศึกษา) มีทั้งหมด 8 ด้านด้วยกัน ได้แก่ ด้านบริบท (Context Evaluation: C) ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs Evaluation: I) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation: P) ด้านผลผลิต (Products Evaluation: P) ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation: I) ด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation: E) ด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation: S) และ ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation: T) ซึ่งจะให้ผลการประเมินที่ครอบคลุมหลักสูตรในด้านต่าง ๆ อย่างครอบคลุมทั้งระบบ เป็นประโยชน์ในการวางแผนพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และขยายผลหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรระดับประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านปรางหมู่ (ศรีวิทย์ศึกษา) อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST Model ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านบริบท (Context Evaluation: C)
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs Evaluation: I)
3. ด้านกระบวนการ (Process Evaluation: P)
4. ด้านผลผลิต (Products Evaluation: P)
5. ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation: I)
6. ด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation: E)
7. ด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation: S)
8. ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation: T)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านปรางหมู่ (ศรีวิทย์ศึกษา) ปีการศึกษา 2565 คือ 1) กรรมการสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565 จำนวน 10 คน 2) ครูผู้สอน จำนวน 10 คน 3) ครูผู้สอนศิษย์เก่า จำนวน 5 คน 4) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 93 คน 5) ผู้ปกครองของเด็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 77 คน 6) ศิษย์เก่าจำนวน 5 คน รวมทั้งหมด 201 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

วิจัยนี้การประเมินหลักสูตรระดับประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านปรางหมู่ (ศรีวิทย์ศึกษา) อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปรางหมู่ (ศรีวิทย์ศึกษา) อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง โดยใช้

รูปแบบ CIPPIEST Model ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ด้านบริบท (Context Evaluation: C) ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs Evaluation: I) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation: P) ด้านผลผลิต (Products Evaluation: P) ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation: I) ด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation: E) ด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation: S) และ ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation: T)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย คือแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งตามผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านปรางหมู่(ศรีวิทย์ศึกษา) ปีการศึกษา 2565 กรรมการสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565 ครูผู้สอน ครูผู้สอนศิษย์เก่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2565 ผู้ปกครองของเด็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2565 ศิษย์เก่า

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการหาค่าสถิติทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม Excel เพื่อหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 8 ด้าน ด้านบริบท (Context Evaluation: C) ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs Evaluation: I) ด้านปัจจัยกระบวนการ (Process Evaluation: P) ด้านปัจจัยผลผลิต (Products Evaluation: P) ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation: I) ด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation: E) ด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation: S) และด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation: T) วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้เกณฑ์ระดับความพึงพอใจในการเรียนรู้ของวัน เดชพิชัย (2535) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 5 ระดับ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ด้านบริบท (Context Evaluation: C) มีความเหมาะสมระดับมาก โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหา ตรงตามจุดมุ่งหมาย
2. ผลการวิเคราะห์ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs Evaluation: I) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก อุปกรณ์ ผู้เรียน การเรียนการสอน อาคารสถานที่ งบประมาณ ใ้ต่อการเรียนการสอน
3. ผลการวิเคราะห์ด้านกระบวนการ (Process Evaluation: P) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก เช่น การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การบริหารหลักสูตร
4. ผลการวิเคราะห์ด้านผลผลิต (Products Evaluation: P) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก เช่นผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
5. ผลการวิเคราะห์ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation: I) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก เช่น ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนภายหลังการจบการศึกษา มีประสิทธิภาพมากขึ้น

6. ผลการวิเคราะห์ด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation: E) ในภาพรวมอยู่มีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ ความมั่นใจในองค์ความรู้ที่มีอยู่

7. ผลการวิเคราะห์ด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation: S) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ ความรู้ความสามารถของผู้เรียนในการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการเรียนต่อ

8. ผลการวิเคราะห์ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation: T) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในการถ่ายทอดความรู้การขยายองค์ความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้มากขึ้น

อภิปรายผล

1. ด้านบริบท (Context Evaluation: C) ผลการวิเคราะห์ด้านบริบท (Context Evaluation: C) ในภาพรวม มีความเหมาะสมระดับมาก โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหา ตรงตามจุดมุ่งหมาย หลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องกับนโยบายสถานศึกษา หลักสูตรกระตุ้นให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญ หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับสภาพชุมชนและสังคมปัจจุบัน วัตถุประสงค์เป้าหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับวาริรัตน์ แก้วอุไร (2549) ที่กล่าวว่า การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) คือ การประเมินที่เป็นระบบและการวิเคราะห์การวิเคราะห์ในภาพกว้าง (macro analytic) วัตถุประสงค์ในการประเมินส่วนนี้ เพื่อให้ได้การกำหนดหลักการและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ลักษณะการประเมินแบบนี้จะช่วยให้อธิบายและขยายความชัดเจนในสภาพแวดล้อม สภาพที่พึงปรารถนาและสภาพที่เป็นจริง บ่งชี้ถึงสภาพที่ต้องการการวิเคราะห์ ปัญหาที่ขัดขวางไม่สามารถบรรลุความต้องการเพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs Evaluation: I) ผลการวิเคราะห์ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs Evaluation: I) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก อุปกรณ์ ผู้เรียน การเรียนการสอน อาคารสถานที่ งบประมาณ สื่อต่อการเรียนการสอน มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมทันสมัยและน่าสนใจ มีสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน เนื้อหาของกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับนักเรียน มีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนมีสื่อวัสดุอุปกรณ์ ในการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ความพร้อมและความเพียงพอของครู บุคลากรสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน ความพร้อมและความเพียงพอของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับวาริรัตน์ แก้วอุไร (2549) ที่กล่าวว่า การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : 1) การประเมินส่วนนี้มีวัตถุประสงค์การประเมินเฉพาะการวิเคราะห์ในระดับแคบ (micro analytic) การประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลรายละเอียดสำหรับพิจารณาว่า จะใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อใช้ในการเลือกปัจจัยและองค์ประกอบต่างๆ ในการ วางแผนและการออกแบบการใช้หลักสูตรต่อไป

3. ด้านกระบวนการ (Process Evaluation: P) ผลการวิเคราะห์ด้านกระบวนการ (Process Evaluation: P) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การบริหารหลักสูตร การวัดและประเมินผล มีโครงการ กิจกรรม บริการ ร่วมกับชุมชน องค์กร หน่วยงานภายนอกที่มีคุณภาพ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลมีความยืดหยุ่นตามสภาพจริงของนักเรียน การจัดกิจกรรมตามหลักสูตรมีความเหมาะสมกับนักเรียน สอดคล้องกับวาริรัตน์ แก้วอุไร (2549) ที่กล่าวว่า การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation :P) การประเมินขั้นตอนนี้ จะทำให้ทราบผลการใช้หลักสูตรเป็นระยะๆ กับบุคคลที่รับผิดชอบการใช้หลักสูตร โดยการ ประเมินกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ ของการใช้หลักสูตรสำหรับการตัดสินใจว่าจะดำเนินการด้วยวิธีใด ส่วนที่บกพร่องจะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร จุดมุ่งหมายการประเมิน หลักสูตรในระยะนี้ คือ เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องขณะดำเนินการใช้หลักสูตรเพื่อเสนอ ข้อมูลสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร และเพื่อเป็นการบันทึกเกี่ยวกับสิ่งที่ เกิดขึ้นขณะที่ใช้หลักสูตร

4. ด้านผลผลิต (Products Evaluation: P) ผลการวิเคราะห์ด้านผลผลิต (Products Evaluation: P) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ดี นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น สอดคล้องกับวาริรัตน์ แก้วอุไร (2549) ที่กล่าวว่า การประเมินผลผลิต (Product Evaluation :P) เป็นการประเมิน องค์ประกอบที่เป็นผลผลิตและผลกระทบของการใช้หลักสูตรว่าเกิดผลตามวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรหรือไม่ และยังเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรหรือยกเลิกการใช้หลักสูตร

5. ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation: I) ผลการวิเคราะห์ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation: I) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนภายหลังการจบการศึกษา มีประสิทธิภาพมากขึ้น โรงเรียนและนักเรียนเป็นที่ยอมรับ นักเรียนมีความพึงพอใจที่ได้เรียน โรงเรียนเป็นที่รู้จักในชุมชน นักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และ มีระเบียบวินัย รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและส่วนรวม ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับ Nillapun (2554) กล่าวว่า การประเมินผลกระทบ (impact evaluation: I) เป็นการประเมินผลงานหรือผลที่เกิดจากการเรียน และนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการทำงานได้

6. ด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation: E) ผลการวิเคราะห์ด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation: E) ในภาพรวมอยู่มีความเหมาะสมระดับมาก ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนโดยตรงหลังจบการศึกษาได้แก่ความมั่นใจในองค์ความรู้ที่มีอยู่และความเชี่ยวชาญประสิทธิภาพด้านวิชาการ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น นักเรียนมีความมั่นใจในองค์ความรู้ของตนเองที่มีอยู่ ศิษย์เก่ามีความมั่นใจในองค์ความรู้ของตนเองที่มีอยู่ ครูผู้สอนศิษย์เก่าคิดว่านักเรียนมั่นใจในองค์ความรู้เดิมของตนเองที่มีอยู่ โรงเรียนจัดกิจกรรมหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับ Nillapun (2554) กล่าวว่า การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation: E) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากจบหลักสูตรว่า มีคุณภาพและความสำเร็จใน

ระดับสูงหรือตรวจสอบความก้าวหน้าด้านความรู้ความสามารถ หลังปฏิบัติงานไปแล้ว 6-12 เดือน เช่น ความเชี่ยวชาญที่เกิดขึ้น มีความมั่นใจในองค์ความรู้ที่มีอยู่ มีการพัฒนางานด้านวิชาการและการวิจัยจนสามารถตีพิมพ์เผยแพร่องค์ความรู้สู่สาธารณชนได้เป็นต้น

7. ด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation: S) ผลการวิเคราะห์ด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation: S) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ความรู้ความสามารถของผู้เรียนในการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการเรียนต่อ นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น นักเรียนสามารถประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ศิษย์เก่าสามารถนำความรู้เดิมไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาในระดับต่อไปหรือสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ ครูผู้สอนศิษย์เก่าคิดว่านักเรียนมีคุณสมบัติด้านบุคลิกภาพที่ดี มีจิตใจร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีทักษะความรู้ความสามารถพื้นฐานอ่านออกเขียนได้ ผู้ปกครองพร้อมให้ความร่วมมือ สนับสนุนในการดำเนินกิจกรรมในโรงเรียน สอดคล้องกับ Nillapun (2554) กล่าวว่า การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation: S) เป็นการประเมินความรู้ความสามารถของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรว่าสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปพัฒนางานหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีการติดตามผลของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรไป

8. ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation: T) ผลการวิเคราะห์ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation: T) ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในการถ่ายทอดความรู้การขยายองค์ความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้มากขึ้น นักเรียนเป็นบุคคลที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนสามารถนำความรู้ ทักษะที่ได้จากการเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชุมชนได้ ศิษย์เก่าสามารถนำความรู้เดิมที่มีอยู่ไปใช้ในการถ่ายทอดให้ผู้อื่น นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น นักเรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ จากการเรียนรู้อื่นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ Nillapun (2554) กล่าวว่า การประเมินถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation: T) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปขยายองค์ความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยการประยุกต์แนวคิด ทฤษฎีทาง การศึกษาใหม่ ๆ ไปปรับใช้ในการแก้ปัญหาได้หรือนำส่วนหนึ่งของความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรไปใช้ในการสอนแบบบูรณาการในสถานที่ต่าง ๆ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

เมื่อประเมินผลด้วย CIPPIEST Model แล้วปรากฏว่ามีผลที่ครอบคลุมมาก ทั้ง 8 ด้าน และจากการประเมินหลักสูตรระดับประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านปรางหมู่ (ศรีวิทย์ศึกษา) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรระดับประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านปรางหมู่(ศรีวิทย์ศึกษา) อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ผู้ที่จะประเมินหลักสูตรหรือทำวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรจึงควรใช้ CIPPIEST Model ในการประเมินหลักสูตรอื่นๆ

จะมีผลการประเมินในแต่ละด้านที่อยู่ในระดับมาก ก็ยังต้องควรมีการนำผลที่ได้จากการวิจัยไปปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ทิปทัศน์ ชินตาปัญญากุล, สมจิตรา เรืองศรี, กิตติศักดิ์ ลักษณะ และ พรภิรมย์ หลงทรัพย์.
(2560). การประเมินหลักสูตรแนวใหม่: รูปแบบ CIPPIEST. 2564, จาก <https://he01.tcithaijo.org/index.php/policenuurse/article/download/107970/85725/276047>
- รัตนะ บัวสนธิ์. (2556). รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPIEST มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและ
ถูกต้องในการใช้ CIPP and CIPIEST Evaluation Models: Mistaken and Precise
Concepts of Applications.
<https://so05.tcithaijo.org/index.php/article/download/257105/173483/941823>
- วัน เดชพิชัย. (2535). *คู่มือการวิจัยและการประเมินโครงการทางการศึกษาพฤติกรรมศาสตร์*.
ปัตตานี: มนตรีบริการ.
- วาริรัตน์ แก้วอุไร. (2549). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร*. คณะ
ศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Kanjanawasee, S. (2015). *CIPP model for change: Meaning, importance, and development*. Social Science Research Association of Thailand Journal.
- Nillapun, M., Chatiwat, W., Torat, S., Thammetra, T., & Vanichwatanavorachai, S.
(2011). *The curriculum evaluation on doctor of philosophy program in curriculum and instruction*, faculty of education Silpakorn University. Nakhon Pathom: Silpakorn University.
- Stufflebeam, D. L., & Shinkfield, A. J. (2007). *Evaluation: Theory, models and applications*. John Wiley and Son, Inc.

